

MEMÒRIA D'ACTIVITATS DE L'ICE
CURS 2016-2017

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), octubre de 2017

PRESENTACIÓ.....	2
1. FORMACIÓ PERMANENT DEL PROFESSORAT	3
1.1. Professorat d'educació infantil, primària i secundària: cursos i seminaris presencials i virtuals i activitats d'estiu.....	3
1.2. Professorat de Cicles formatius: cursos i estades en empreses	4
1.3. Jornades i trobades	4
1.4. Seminaris de coordinació pedagògica	5
2. EQUIPS ICE D'INNOVACIÓ DOCENT	6
2.1. Equips ICE-UAB	6
2.1.1. Equips de personal formador d'educació Infantil i Primària	7
2.1.2. Equips de personal formador d'educació secundària	10
2.1.3. Equips de personal formador de cicles formatius de formació professional	12
2.1.4. Equips de personal formador Internivell.....	13
2.2. Xarxes ICE	15
2.3. Seminaris ICE	16
3. PROJECTES D'INNOVACIÓ, ASSESSORAMENT I DIFUSIÓ SOBRE PROCESSOS D'INNOVACIÓ A LA COMUNITAT EDUCATIVA.....	17
3.1. Projecte d'Innovar per aprendre	17
3.2. Projecte Espurna	19
3.3. Projecte Magnet.....	19
3.4. Projecte Artistes a les escoles.....	20
3.5. Projecte Els compositors entren a l'aula	20
3.6. Programa educatiu d'Infància i Família (PEIF)	20
3.7. Eines per al canvi	23
3.8. Xarxes pel canvi	24
3.9. El centre que aprèn	24
3.10. Projecte STEAM4U.....	25
3.11. Projecte SCAP	25
4. ORIENTACIÓ I ASSESSORAMENT A L'ESTUDIANT EN TRANSICIÓ SECUNDÀRIA-UNIVERSITAT: PROGRAMA ARGÓ.....	25
4.1. Programa Argó per a l'alumnat	26
4.2. Programa Argó per al professorat	28
5. ORIENTACIÓ I ASSESSORAMENT A L'ALUMNAT UNIVERSITARI: UNITAT D'ASSESSORAMENT PSICOPEDAGÒGIC (UAP)	29
6. COORDINACIÓ I COL-LABORACIÓ AMB EL DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT I ALTRES INSTITUCIONS	29
6.1. Plans de formació de zona.....	30
6.2. XIEP (Xarxa d'Innovació Educativa de Primària)	30
6.3. Immersió pedagògica a Finlàndia	30
6.4. Grup de treball de modalitats formatives Departament d'ensenyament	30
7. PUBLICACIONS	31
8. PERSONES QUE FORMEN PART DE L'ICE.....	31

PRESENTACIÓ

La memòria de l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB recull el conjunt d'activitats i projectes més destacats que ha impulsat l'ICE durant el curs acadèmic 2016-17.

La major part del contingut d'aquesta memòria pertany als projectes desenvolupats durant el mandat de la Dra. Carme Ruiz, directora de l'ICE fins el mes de febrer de l'any 2017, a la qual vull agrair la tasca que ha dut a terme al capdavant d'aquesta institució i el seu esforç per assegurar la continuïtat i la consolidació dels projectes de l'ICE. Agraïxo també la implicació, el compromís i l'excel·lent tasca que porten a terme els membres de l'equip docent i de l'ICE i de l'equip de la Unitat d'Assessorament Psicopedagògic, donat que constitueixen el motor dels projectes que es desenvolupen en el nostre institut. Finalment, agraeixo el suport de la gestió acadèmica, imprescindible per a la consecució dels objectius de l'Institut, així com el treball, la implicació i la bona convivència amb els integrants del Servei d'Audiovisuals, adscrit a l'ICE fins a mitjans del curs 2016-17.

Els apartats en què s'organitza aquest document mostren els diferents àmbits d'actuació de l'ICE lligades a la formació permanent del professorat, la formació de formadors, l'orientació de l'alumnat, la innovació educativa i la transferència de coneixements. Aquestes actuacions vinculen l'ICE amb la Universitat, a través de les Facultats i els Departaments, però també amb el territori, a través dels Serveis Territorials del departament d'Ensenyament, els centres educatius, els ajuntaments, i altres institucions amb els quals col·labora, de manera que actua com una xarxa de xarxes compromesa amb la Universitat i el territori i com a nucli vertebrador de la formació i la innovació en l'àmbit educatiu.

Aquest curs s'ha caracteritzat, d'una banda, per la consolidació de projectes d'innovació educativa i d'orientació vocacional i, de l'altra, per l'elaboració d'un Pla Estratègic que haurà d'orientar les polítiques de l'ICE els pròxims anys.

Esperem que la presentació, la descripció i la valoració de les diferents activitats desenvolupades aquest curs acadèmic ens aportï elements de reflexió per continuar impulsant tots els treballs iniciats i propiciar i generar nous projectes de futur.

Anna Cros Alavedra

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), octubre de 2017

1. FORMACIÓ PERMANENT DEL PROFESSORAT

La formació permanent del professorat es planteja com una eina de desenvolupament professional que, davant dels reptes socials que incideixen en el sistema educatiu, té l'objectiu de donar resposta a les necessitats de formació dels equips docents a partir de propostes d'innovació, de reflexió i de millora de l'activitat docent. Amb la finalitat d'abastar interessos professionals amplis, es col·labora en diversos àmbits i s'ofereixen modalitats de formació diversificades: formació adreçada a docents en general, a centres, a xarxes de professorat o de centres i al conjunt del sistema educatiu.

Les activitats que s'han dut a terme durant aquest curs han respost de manera força satisfactòria les necessitats formatives dels docents i han contribuït a generar espais de discussió i de reflexió sobre les pràctiques educatives. En aquest apartat es ressenyen els cursos i seminaris adreçats als docents d'educació infantil, d'educació primària, d'Educació secundària i de Cicles Formatius, les Jornades i trobades organitzades per l'ICE i els seminaris de coordinació pedagògica de centres educatius d'educació secundària.

1.1. Professorat d'educació infantil, primària i secundària: cursos i seminaris presencials i virtuals i activitats d'estiu

Els cursos i els seminaris presencials i virtuals dirigits a docents d'educació infantil, primària i secundària són una proposta oberta al professorat en actiu i ofereixen formació en diferents àmbits relacionats amb la innovació educativa, la gestió d'equips, la direcció de centres i l'actualització de coneixements. Aquesta oferta formativa està lligada als projectes que l'ICE està realitzant, al treball que duen a terme els diferents equips de docents i també dona resposta als objectius clau de formació del Departament d'Ensenyament. El total dels cursos presencials i virtuals organitzats per l'ICE durant curs 2016-17 es pot consultar a les pàgines web següents:

<http://ice.uab.cat/inscripcions/presencials1617/contingut/primerquad.php>

<http://www.uab.cat/web/estudiar/cursos-d-estiu-uab/professorat-no-universitari-1345700278932.html>

<http://ice2.uab.cat/inscripcions/virtuals1617/contingut/segonquad.php>

Les activitats de Barcelona s'han programat als locals de Casa Convalescència de l'Hospital de Sant Pau, les de Bellaterra a les facultats de Veterinària i de Ciències de l'Educació. Tal com es pot veure en aquest quadre resum, es pot considerar que, en general, l'oferta ha respost a les necessitats formatives dels docents:

Oferta presencial	Cursos programats	Cursos realitzats	Total persones Inscrites
Primer quadrimestre	15	13	307
Segon quadrimestre	14	12	283

Estiu	29	24	549
Total oferta 2016-17	58	49	1139

Oferta virtual	Cursos programats	Cursos realitzats	Total de persones inscrites
Primer quadrimestre	11	11	289
Segon quadrimestre	17	16	423
Total oferta 2016-17	28	27	712

1.2. Professorat de Cicles formatius: cursos i estades en empreses

El Departament d'Ensenyament assigna als diferents ICE les responsabilitats formatives del professorat dels diferents àmbits de coneixement del Cicles Formatius. L'ICE de la UAB té competències formatives en els àmbits següents: Administració, Comerç, Informàtica, Química i Formació i orientació laboral (FOL). La formació permanent del professorat de Cicles Formatius es gestiona i s'acorda amb la Direcció General de Formació Professional i constitueix un dels àmbits de treball consolidats i amb més tradició de l'ICE.

El curs 2016-2017 s'ha treballat amb els equips de formació per tal de preparar les activitats de formació que s'adrecen cada any al col·lectiu de cicles formatius. El mes de febrer es va rebre l'assignació econòmica provinent de Fons Europeus, a través del Ministerio de Educación i del Departament d'Ensenyament, que ha permès dissenyar entre juliol i setembre de 2017, 14 cursos dels àmbits de l'administració, comerç i informàtica i química i 266 inscrits.

Pel que fa a les estades en empreses que des del curs 2014-2015 gestiona l'ICE, s'inclouen dins del Pla de formació del professorat i s'originen a partir de la necessitat que el professorat de Cicles de Formació Professional estigui contínuament en contacte amb el món de l'empresa i pugui facilitar a l'alumnat la formació professional específica que el capaciti per accedir a un món laboral exigent, especialitzat i complex.

Des de l'ICE es gestionen i es faciliten al professorat les empreses on poden fer les estades d'acord amb les seves famílies professionals, es fa un seguiment de l'activitat que desenvolupen durant l'estada. s'avaluen les memòries i es gestiona la documentació de tancament de l'estada. Aquest curs s'han gestionat 4 sol·licituds d'estades, un nombre inferior al del curs passat.

1.3. Jornades i trobades

Les jornades i les trobades acostumen a ser el resultat del treball de reflexió i de construcció de coneixements sobre les temàtiques treballades pels equips de treball de l'ICE. Tenen la finalitat de presentar-ne el resultat afavorint la creació d'espais de reflexió i presentant propostes innovadores de

referència. També s'organitzen activitats per a l'actualització científica de les diferents àrees del saber en col·laboració amb les facultats del campus universitari i altres institucions.

L'activitat de l'ICE durant el curs 2016-2017 ha estat intensa i el volum de persones inscrites en les diferents jornades (2.885 persones) mostra l'adequació i l'interès que han suscitat entre la comunitat educativa. Les 15 activitats organitzades durant aquest curs han estat les següents:

- Jornada Innovar per aprendre
- Jornada Ed. Infantil
- Trobada d'actualització de didàctica de llengües estrangeres
- V Jornada per a docents de llengua i literatura de secundària - XVI Trobada de presentació d'experiències d'aplicació de pedagogia sistèmica
- Trobada de la Xarxa Intel·ligències Múltiples
- Cicle Cosmocaixa. Converses pedagògiques
- Trobades d'astronomia: 1. El sol 2. Les estrelles 3. La lluna 4. Els planetes
- Jornada Innovació per a la inclusió educativa i social
- XVII Trobada d'experiències d'aplicació de pedagogia sistèmica
- Trobada de Coeducació
- VII Jornada Xarxa Espurna
- Jornada Projectes, una moda?
- VII Jornada WebQuest
- VIII Jornada sobre experiències innovadores a secundària

1.4. Seminari de coordinació pedagògica

Els seminaris consisteixen en trobades mensuals amb els coordinadors pedagògics de centres d'educació secundària per establir sinergies i compartir criteris d'organització dels centres. Estan constituïts per tots els instituts de la zona i estan coordinats per l'equip docent de l'ICE. També hi participa la inspecció educativa de la zona corresponent. A partir de la reflexió conjunta, es coordinen i s'apliquen aspectes transversals del funcionament dels instituts, s'estudien aspectes organitzatius i de gestió de centre que poden afavorir una millora en la pràctica educativa i es fa una formació sobre aspectes variats del currículum i de la gestió d'aula. En els espais Moodle dels seminaris de Coordinació Pedagògica es recull la feina efectuada i la formació impartida (<http://aula2ice.uab.cat/course/category.php?id=61>).

2. EQUIPS ICE D'INNOVACIÓ DOCENT

L'ICE de la UAB va constituir, l'any 1991, el seu model de formació del personal formador per tal de donar resposta a les necessitats que havia generat la reforma educativa i, alhora, amb la finalitat de crear espais d'autoformació, d'acollir propostes i actituds que afavoreixen la innovació educativa i d'aprofundir en tots els aspectes que configuren una formació permanent de qualitat. Amb aquesta filosofia es van crear els equips de l'ICE, integrats per docents de tots els nivells educatius, que apleguen professorat formador amb reconeguda experiència i implicació en processos d'innovació.

Els equips són molt diversos, tant pel que fa al nombre de persones que els integren com pel que fa a les finalitats i la dedicació, però comparteixen els objectius de reflexionar i generar coneixement sobre la seva pràctica professional, de proposar i dissenyar activitats formatives orientades a promoure processos de canvi i d'innovació que comportin la millora de la pràctica educativa, d'actualitzar-se científicament i didàctica i de donar resposta a les demandes de formació permanent del professorat.

Els resultats del treball dels equips es difonen a la comunitat educativa a partir de la producció de materials, de publicacions, de la participació en activitats de formació i de l'organització de jornades, trobades i seminaris.

En funció d'aquesta diversitat, es diferencien quatre tipus d'equips d'innovació docent: Equips ICE-UAB, Xarxes ICE-UAB, Seminaris ICE-UAB, Equips Argó ICE-UAB.

2.1. Equips ICE-UAB

Els Equips de l'ICE actius durant el curs 2016-2017 són els següents:

Curs 2016-2017	
Equips de personal formador d'educació Infantil i Primària	Música competencial Músiques del món, contemporànies i modernes Músiques i projectes de treball a l'escola Pereanton Xarxes socials i educació Escola Rural La Cultura Matemàtica de les Persones Cultura Matemàtica i Intervenció a l'aula La cultura Matemàtica dels infants Ciències Infantil i Primària Un enfocament Global de l'aprenentatge (g9) Aprendre a Llegir i a Escriure Educació Infantil 0-3 Educació Infantil 0-6 La llengua a l'escola
Equips de personal formador	Tutoria a l'ESO

d'educació secundària	Xarxa d'Intel·ligències Múltiples (Xarxa IM) Orientació en el pas de secundària a la universitat Ensenyament de ciències a través de les TIC, grup DIATIC Matemàtiques TIC + C Ciències experimentals Scientia Omnibus. Atenció a la diversitat Llengües a secundària Equip GRAI
Equips de personal formador de cicles formatius de formació professional	Administració, comerç i informàtica Professorat de FOL Professorat de química a l'FP.
Equips de personal formador Internivell	Amb Sense: art i escola. Grup de formadors i investigació en metodologies globalitzadores, estratègies cooperatives i avaluació formativa en l'Educació Física Pedagogia sistèmica Formació de persones adultes Coeducació. Cuidem-nos Ètica, lectures i educació

2.1.1. Equips de personal formador d'educació Infantil i Primària

Música competencial

Coordinador: Eduard Rubio.

Format per mestres d'educació musical de primària. Aquest és el segon any de funcionament d'aquest equip de treball. Al llarg d'aquest curs han generat una sèrie de documents relacionats amb la seva pràctica diària i de reflexió entorn el món de la música.

Músiques del món, contemporànies i modernes

Coordinadora: Assumpta Valls.

Format per mestres de música de primària i professorat universitari. Durant aquest curs ha desenvolupat dos projectes: a) fer un tercer curs d'implementació del projecte "els compositors entren a l'aula" amb la col·laboració de l'auditori; i b) continuar un procés de recollida de tota l'experiència dels darrers cursos del grup de treball per tal d'elaborar una publicació entorn a la creació musical a l'aula de primària.

Músiques i projectes de treball a l'escola Pereanton

Coordinadora: Cristina González.

Format per mestres de música de primària i professores universitàries a partir de l'equip Músiques del món contemporànies i modernes. L'objectiu principal d'aquest grup és fer arribar la metodologia de projectes de treball de la classe de música a les aules dels mestres generalistes. El curs 2017-18 ja no funcionarà com a equip ICE.

Xarxes socials i educació

Coordinadora: Marta Masoliver.

Format per mestres de primària de diverses escoles, un especialista d'anglès, membre d'un CRP i la directora dels Serveis Territorials. Els objectius d'aquest curs han estat: a) la revisió i actualització dels materials elaborats pels equips a les sessions de formació dels itineraris digitals d'altres anys; b) la formació en aspectes relacionats amb els usos didàctics i comunicatius als centres educatius de les xarxes socials digitals i c) la redacció d'un article de cada una de les temàtiques treballades durant la formació.

Escola Rural

Coordinador: Xavi Geis.

Format per mestres de primària de diverses escoles. El treball que s'ha dut a terme durant el curs ha consistit a compartir projectes d'aula i realitats de diferents escoles; reflexionar sobre l'avaluació, a partir una formació i aportar propostes al debat pedagògic del Secretariat d'Escoles Rurals.

La Cultura Matemàtica de les Persones

Coordinadora: Marcela Sandra Costanzi.

Format per mestres de primària de diverses escoles, amb la col·laboració (mitjançant un conveni) de la Fundació Blanquerna. A més de diverses activitats de formació, l'equip ha organitzat les VII Jornades Diàlegs Educatius a la FUB de Manresa i un seminari sobre el pensament de Ramon Llull i les matemàtiques. També ha organitzat les VII Jornades estatals que es realitzaran el mes d'octubre de 2017.

Hi ha dos equips vinculats a aquest equip: "La Cultura Matemàtica dels Infants" i "Cultura Matemàtica i Intervenció a l'Aula".

Cultura Matemàtica dels infants

Coordinadors: Dolors Feixas i Helena Forrellada.

Format per mestres de primària de diverses escoles. Aquest equip durant aquest any ha presentat diverses experiències de les persones que formen l'equip i aportacions teòriques al respecte, i s'ha fet una valoració. També s'ha fet un anàlisi de processos d'aula des del punt de vista de la Cultura matemàtica i s'han fet propostes de seguiment i millora. Han preparat ponències i presentacions d'experiències per les VII jornades estatals. Han publicat al blog documents de referència per recolzar el treball dels mestres a cada una de les escoles.

Cultura Matemàtica i Intervenció a l'aula

Coordinador: Albert Rigol.

Format per mestres de primària de diverses escoles. Durant el curs han dut a terme activitats de formació i han centrat el treball i la reflexió en l'ensenyament i l'aprenentatge de la numeració, el càlcul i la mesura. S'ha treballat en la preparació de les experiències que es presentaran a les properes Jornades de la Cultura Matemàtica de les Persones.

L'ensenyament de les ciències a l'educació Infantil i Primària

Coordinadora: Conxita Màrquez.

Format per mestres d'educació infantil i primària i membres del CESIRE-CDEC aplegats per l'objectiu de millorar l'ensenyament/aprenentatge de la ciència a infantil i primària i compartir les experiències d'innovació a les aules. Durant aquest curs s'han dut a terme activitats de discussió i de formació per tal d'aprofundir en la dimensió d'actuació de la competència científica, de reflexionar sobre el document de competències bàsiques i la seva avaluació i d'intercanviar experiències d'aula. Tres membres de l'equip han publicat articles sobre la seva feina i reflexió durant aquest curs.

Web: <http://elssolsquetrepitgem.wixsite.com/el-sol/blank>

Un enfocament Global de l'aprenentatge (g9)

Coordinadores: Maria Balsach, Maria Casanovas, Sonsoles Hernández, Anna Canamassas i David Vilalta

Format per mestres de primària de diverses escoles. Com a producte del treball de reflexió del grup, s'ha organitzat la Trobada: Projectes una moda? Més enllà de la recerca d'informació i dels centres d'interès. S'ha generat una pàgina web amb els materials de la trobada. S'ha fet dues publicacions i els membres de l'equip ha realitzat 37 activitats de formació.

<http://www.uab.cat/web/formacio/formacio-permanent-professorat-no-universitari/oferta-formativa-permanent/curs-2016-2017/trobada-projectes-una-moda-1345730200074.html>

Aprendre a Llegir i a Escriure

Coordinadores: Montserrat Fons i Rosa Gil.

Equip inter-generacional format per un grup de mestres dinàmic i entregat i tres professores universitàries. Enguany ha organitzat 10 sessions de treball i dos cursos, un per a l'escola d'hivern de Rosa Sensat i l'altre per a l'escola d'estiu. Al llarg del curs ha anat debatent sobre els criteris per desenvolupar l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura a partir del que es viu a les escoles i d'allò que és notícia en els mitjans i en el món acadèmic. El pòsit que s'ha anat construint enguany permetrà estrenar el blog i organitzar el proper curs 2017-18 la IV Jornada Aprendre a llegir i escriure.

Educació Infantil 0-3

Coordinadora: Imma Homar Martí.

Integrat per formadors i mestres en actiu de l'etapa de 0 a 3 anys. Els temes que destaquen de les sessions d'enguany són: la comunicació afectiva entre els adults, les emocions, la possibilitat de compartir propostes pedagògiques entre i per les escoles (es comparteixen intervencions en diferents assessoraments), la participació activa a les XIII jornades d'innovació a l'etapa d'infantil i en el debat "Ara és demà". S'ha continuat el debat sobre la metodologia que caracteritza les actuacions en aquesta etapa educativa i s'ha

treballat com a tema central el plor a la petita infància. L'equip també ha realitzat una visita a una escola bressol d'Olot (dissabte 17 de juny de 2017).

Educació Infantil 0-6

Coordinadors: Imma Homar i Josep Llenas.

Integrat per professorat universitari de la UAB, formadors i mestres en actiu de l'etapa de 0 a 6 anys. Les primeres sessions del curs 2016-17 s'han dedicat a l'organització i dinamització de les XIII Jornades titulades Quan l'acompanyament es basa en el respecte i en l'elaboració de les relatories derivades dels tallers i les sobretaulas de les Jornades. Durant els mesos de gener i febrer els membres de l'equip s'han distribuït en comissions de treball per elaborar una proposta escrita a la ponència L'Arquitectura del Sistema Educatiu. Reflexions i propostes del debat ARA ES DEMÀ del Consell Escolar de Catalunya. En concret, s'han fet aportacions escrites a la ponència L'Arquitectura del Sistema Educatiu. També s'han reprès les visites pedagògiques a diferents escoles, que aquest curs han estat majoritàriament a escoles 0-3: EBM Londres de Barcelona, L'EBM de Cervelló i L'escola El Puig d'Esparraguera.

La llengua a l'escola

Coordinador: Juli Palou.

Constituït per professorat universitari i professionals en actiu d'educació primària. Les sessions de treball s'han dedicat al contrast, la reflexió conjunta sobre el disseny de propostes i l'exposició d'experiències concretes. L'atenció s'ha centrat en la validesa de recursos didàctics com ho son: les línies de metro, els booktrailer, les rutes turístiques, etc., per tal de valorar què aporten en l'àmbit de la didàctica de la llengua i la literatura. L'equip considera convenient seguir amb aquest propòsit. Es tracta d'aprofundir en els que ja es coneixen i d'explorar-ne de nous. Aquesta línia de treball permet als membres del grup fer propostes de treball més dinàmiques i més multimodals. Entre altres activitats, els membres de l'equip han participat al Dossier de Graó "Escenaris nous, aprenentatges nous" (2016), coordinat per Juli Palou, Montserrat Fons i Jaume Cela i també a l'escola d'Estiu del Ripollès.

2.1.2. Equips de personal formador d'educació secundària

Tutoria a l'ESO

Coordinadora: Mar Mollet.

Integrat per professorat d'educació secundària en actiu de diferents especialitats i centres educatius. L'objectiu d'aquest curs ha estat la preparació d'un curs virtual sobre tutoria per l'any 2017-2018. La reflexió de les sessions s'ha centrat en el marc en què es vol enquadrar la formació. A més, s'ha fet una formació de tutora presencial en un centre. Durant aquest curs s'ha elaborat també un blog de l'equip de tutoria <http://blogs.uab.cat/tutoria/>

Xarxa d'Intel·ligències Múltiples (Xarxa IM)

Coordinador: Àlex Sala.

Integrat per professorat d'educació secundària en actiu de diversos centres educatius. L'equip de la Xarxa IM es fonamenta en l'autoformació d'un grup estable de centres i de professorat amb voluntat innovadora, que

treballen en xarxa, cooperant, estimulant la innovació, l'experimentació i la transferència. Té la voluntat d'experimentar, de formar el professorat i de difondre les experiències mitjançant la formació, triangulant la innovació, l'experimentació i la formació. L'objectiu d'aquest curs ha estat la realització de formació presencial en 6 centres educatius, i dos cursos telemàtics. A més s'ha realitzat la I Trobada eduquem a partir de les intel·ligències múltiples:

http://ice.uab.cat/trobada_IM2016/index.php

Orientació en el pas de secundària a la universitat

Coordinadors: Gabriel Chancel i Roser Pericon (UAP).

Integrat per professorat d'educació secundària que imparteixen batxillerat en diversos centres educatius. L'objectiu d'aquest curs ha estat la reflexió sobre com millorar el procés de transició des de l'educació secundària a la universitat. S'ha compartit el treball dut a terme als centres al voltant de l'orientació vocacional des de la perspectiva dels professors i dels estudiants i s'han posat en comú les dificultats, les inquietuds, els neguits i les expectatives d'aquest grup d'estudiants. Durant el curs s'han fet tres trobades i alguns assessoraments a centres de secundària. S'ha realitzat una enquesta entre l'alumnat per saber les seves necessitats a nivell d'orientació i s'ha discutit en una de les trobades. També s'ha obert un moodle amb alumnes de la universitat de diferents especialitats i alumnes de 1r de btx, per tal que puguin preguntar els seus dubtes, i ajudar així a l'orientació professional.

Ensenyament de ciències a través de les TIC, grup DIATIC

Coordinadora: Carme Grimalt (CRECIM).

Integrat per professorat de secundària i professorat del grup de recerca CRECIM (Facultat de Ciències de l'Educació). Treballa sobre la reflexió i l'actualització científica a través de les TIC. L'objectiu d'aquest curs ha estat desenvolupar 3 activitats o materials educatius per promoure l'ús de dispositius automàtics de captació de dades (sensors) amb el mòbil per a estudiants de secundària. Alguns membres del grup han implementat aquestes activitats. A les reunions respectives s'han posat en comú els resultats de les implementacions i, juntament amb les altres membres del grup DIATIC, s'han proposat millores en el disseny de l'activitat i en l'actuació docent. En algunes de les reunions del grup es van dur a terme formacions específiques a càrrec dels membres del CRECIM.

Matemàtiques

Coordinador: Jaume Serra.

Integrat per professorat d'educació secundària que imparteixen batxillerat en diversos centres educatius. L'objectiu d'aquest curs s'ha centrat en preparar una proposta de seqüència d'estadística a l'ESO. Aquesta proposta s'ha presentat al congrés del CIBEM (Madrid, del 10 al 14 de juliol).

TIC + C

Coordinadora: Begonya Oliveras.

Integrat per professorat d'educació primària i secundària de diversos centres educatius i de l'equip TIC del Departament d'ensenyament. El treball del grup se centra fonamentalment en l'autoformació i en la reflexió compartida en relació amb l'ús educatiu dels recursos informàtics i telemàtics i la programació i les activitats de formació que es programen. L'objectiu d'aquest curs ha estat el disseny i el desenvolupament de cursos

virtuals i presencials nous pel curs 2017-2018. També s'ha començat a preparar la Jornada TIC que es farà al novembre del 2018.

Ciències experimentals Scientia Omnibus

Coordinadora: Mònica Suils.

Integrat per professorat de secundària en actiu de diversos centres educatius. Els components del grup són professors de biologia, geologia, física i química, i centren la feina en l'autoformació i en la reflexió compartida en relació amb la pròpia millora didàctica en l'àrea. L'objectiu d'aquest curs ha estat l'elaboració d'una unitat didàctica sobre Ciència i pseudociència. A partir del treball dut a terme, s'ha escrit un article de didàctica sobre aquest tema que s'enviarà a la revista Alambique.

Atenció a la diversitat

Coordinadora: Begonya Oliveras.

Integrat per professors d'educació primària i secundària de diversos centres educatius. L'objectiu d'aquest grup de treball ha estat col·laborar en l'organització de la jornada: Experiències inclusives educatives i socials celebrada el 17 de març 2017 http://ice.uab.cat/jornada_inclusio2017/index.php

Llengües a secundària

Coordinadora: Rosalia Delgado.

Integrat per professional de secundària dedicats a l'ensenyament del català, del castellà i de llengües clàssiques. Les sessions de treball d'aquest equip han estat 7 al llarg del curs. La majoria s'han dedicat a aprofundir en el treball de l'oralitat a les aules de secundària. S'han compartit experiències i s'ha preparat i portat a terme una nova Jornada sobre aquest tema. Una trobada professional que ha estat la continuació i l'ampliació d'una jornada anterior que ja s'havia fet fa dos cursos.

GRAI

Coordinador: David Duran.

Integrat per professorat de la UAB i altres professionals de l'ensenyament dedicats a l'estudi de l'aprenentatge entre iguals. L'equip realitza una sessió de treball mensual. La memòria que elaboren detalla el conjunt d'activitats formatives, articles de divulgació, llibres i altres publicacions, cursos i conferències que han portat a terme al llarg del curs 2016-17. El propi equip especifica, també a la memòria, que aquest curs es tornen a assolir els objectius previstos.

2.1.3. Equips de personal formador de cicles formatius de formació professional

Administració, comerç i informàtica

Coordinadora: M. Àngels Jubany.

És un equip que engloba professorat de diverses famílies professionals. Els objectius i actuacions responen a les demandes de formació en diversos programes informàtics habitualment utilitzats a les famílies dels cicles

formatius de d'Administració i Comerç (Contaplus, Facturaplus, Nominaplus, Powerpoint i Dreamweaver). L'equip reflexiona també sobre els nous continguts previstos als currículums: logística, màrqueting digital, botigues virtuals, web 2.0, etc. I ara sobretot enceta la reflexió sobre metodologies de treball per projectes.

Professorat de FOL

Coordinador: Juanjo Rodríguez.

L'equip, integrat per professorat de l'àrea de Formació i Orientació Laboral (FOL), proposa la reflexió sobre criteris, continguts i metodologies didàctiques que permetin elaborar els crèdits nous de l'àrea de FOL que s'incorporen als nous títols dels cicles formatius. També té per objectiu preparar i dur a terme jornades bianuals adreçades al professorat de FOL tot i que, aquest curs, els esforços s'han orientat a l'organització del III Congrés Nacional de FOL que es celebrarà els dies 10 i 11 de novembre d'enguany a Barcelona. Provisionalment, i només per a aquest curs, l'equip s'ha ampliat amb components de docents de FOL de territoris d'arreu de Catalunya.

Professorat de química a l'FP

Coordinadora: Paz Gómez.

Integrat per professorat de l'àrea de química de Cicles Formatius. Reflexiona sobre la formació per a tot Catalunya del professorat de cicles formatius de Química, i prepara aquesta formació que sempre es du a terme entre juliol i setembre. En les diferents propostes de formació hi han col·laborat moltes empreses externes, professors de diverses universitats i experts de moltes disciplines, ja sigui de l'àmbit públic o privat. La tasca de l'equip es resumeix en: organització de cursos i jornades, preparació de materials de suport a les accions formatives, desenvolupament de materials didàctics i creació de documentació i bibliografia per a cicles formatius.

2.1.4. Equips de personal formador Internivell

Amb Sense: art i escola.

Coordinadors: Josep Maria Vidal i la Maria Paczkowski.

Integrat per mestres d'educació Infantil, Primària i secundària en actiu de diversos centres educatius. Com a objectiu d'aquest curs han fet reflexió i diàleg intern del grup sobre temes d'interès, a partir de dues conferències (Cesc Gelabert i Roser Sanjuan) i de la lectura d'articles. Una de les formadores d'aquest grup és Mila Torres que fa el curs "Artistes a les escoles" (explicats en el document projectes en xarxa).

Grup de formadors i investigació en metodologies globalitzadores, estratègies cooperatives i avaluació formativa en l'Educació Física

Coordinadors: Pere Casals, Joan Toll, Cristina Guijosa i Aleix Vidal.

Integrat per mestres d'educació infantil, primària i secundària de diversos centres educatius. L'objectiu d'aquest curs era redefinir-se com a grup després de l'organització del X Congrés Internacional d'Activitats Físiques Cooperatives i establir un propòsit pedagògic a mig- llarg termini.

Pedagogia sistèmica

Aquest grup de treball, a nivell administratiu, té dos grups: el de pedagogia sistèmica, coordinat per Carles Parellada i la xarxa d'escoles sistèmiques coordinat pel Xavi Garriga, Jordi Vilasseca i Núria Farizo.

- Xarxa d'escoles sistèmiques: Aquest equip està format per mestres d'infantil, primària i secundària, la majoria dels quals són membres dels equips directius de diverses escoles. Els objectius del curs es despleguen a partir de presentacions i intervencions de les diferents escoles. El seu àmbit de formació i/o innovació és la gestió acadèmica i ecològica emocional dels equips de gestió de les organitzacions educatives.
- Pedagogia sistèmica: Aquest equip està format per mestres d'infantil, primària i secundària, la majoria dels quals són membres dels equips directius de diverses escoles. Són els coordinadors de cada grup de treball que es reuneixen amb el CRP. Aquest equip té com a objectiu dissenyar, organitzar i desenvolupar activitats de formació, coordinar els diferents equips de treball, compartir experiències, elaborar materials d'aplicació a les aules, compatir lectura i materials entre d'altres coses. Aquest grup realitza una trobada d'experiències cada any: <http://ice.uab.cat/pedagogia/index.php>

Formació de persones adultes

Coordinadora: Gemma Argelaga.

És un equip novell que va néixer el curs passat i que enguany ja ha assolit concrecions i ha encetat una dinàmica estructurada i estable. La finalitat de l'equip és ajudar a augmentar l'eficàcia i l'eficiència del personal docent i de la gestió organitzativa dels centres, juntament amb els altres agents del territori, per tal d'assolir una contextualització dels serveis que imparteixen formació de persones adultes i encaminar-los cap a l'excel·lència.

Coeducació

Coordinadores: Anna Palmero i Júlia López.

Integrat per professionals d'Educació Infantil, Primària i Secundària. Una de les tasques més importants de l'equip és la pròpia consolidació com a grup. La feina principal d'aquest curs 16-17 ha estat planificar, organitzar i dur a terme les III Jornades de Coeducació. També n'han recollit els materials elaborats per enviar-los a les persones assistents. L'equip segueix treballant per continuar amb la sensibilització, la formació i la difusió sobre aquest tema.

Cuidem-nos

Coordinadors: Cesc Notó i Josep Franco.

Integrat per professionals d'Educació Primària i Secundària. El treball d'aquest curs s'ha centrat en la reflexió sobre salut laboral i benestar docent. Han publicat 15 "cuidats" a les revistes de Graó. També han realitzat diverses formacions. L'equip ha iniciat un procés de revisió dels indicadors actuals que més preocupen als docents per tal de plantejar una intervenció pel benestar docent actualitzada als neguits d'ara. Per fer aquesta revisió han realitzat 4 grups focals de discussió per tal de buscar evidències dels indicadors.

Ètica, lectures i educació

Coordinat per Mireia Pèrez Peig.

Integrat per mestres de primària, Secundària i professors d'Universitat. El punt de partida del grup són les lectures i les aportacions d'alguns pedagogs, filòsofs i pensadors contemporanis. Es considera que la relació educativa no comença ni amb el currículum ni amb l'aplicació de la millor tècnica ni amb el fet de tenir molts recursos, sinó quan es percep que entre l'adult i l'infant hi ha una experiència de relació, de presència, de ser al costat. Per això mateix l'educació és constitutivament ètica. Es proposa trobar sentit al que ja fem, aprendre a reflexionar sobre el que fem i aprendre a modificar el que calgui.

2.2. Xarxes ICE

Les xarxes estan integrades per representants de diferents centres educatius i/o d'altres institucions que es posen d'acord per treballar sobre alguna qüestió o problemàtica relativa als centres, a una etapa educativa o a un sector educatiu d'una població. Tenen com a finalitat comuna compartir coneixements, inquietuds, objectius i recursos amb la finalitat de coordinar les accions tot posant en sinergia capacitats i esforços. El compromís de transferència a la resta de la comunitat educativa acostuma a concretar-se en una jornada anual oberta a tothom.

Xarxes d'Escoles que Aprenen

El 8 d'octubre es va realitzar la reunió anual de planificació del curs (hi van assistir 63 persones de 30 escoles) en què es va acordar l'organització del seminari: Què i com s'aprèn: el rol dels mestres. El seminari va constar de 5 sessions presencials, on les escoles presentaven el seu treball a les altres per generar reflexió. També es van organitzar dues conferències:

- "L'ensenyament i l'aprenentatge inicial del llenguatge escrit pot oferir-nos pistes/ajudar-nos a reflexionar sobre com s'aprèn?" A càrrec de Montserrat Fons i Rosa Gil de l'equip Aprendre a llegir i escriure a E. Infantil i Cicle Inicial.
- "Processos d'aprenentatge comunicatius" A càrrec d'Albert Rigol de l'equip Cultura matemàtica i intervenció a l'aula.

A final de curs, a partir de la proposta dels Serveis Territorials del Vallès Occidental de col·laboració de l'ICE en la constitució i desenvolupament de la XIEP, es va decidir i es va enviar una carta a totes les persones que formaven part de la Xarxa d'escoles que aprenen per tancar o deixar, de moment, en stand by la xarxa.

Xarxa d'Instituts Innovadors

Actualment hi ha 3 xarxes d'instituts innovadors. Els coordinadors de les xarxes es troben mensualment per compartir experiències. Aquest any les trobades han tingut com a tema l'avaluació per projectes. S'han mostrat diferents instruments d'avaluació, especialment el portfoli i les rúbriques, i s'ha discutit i reflexionat sobre com ha de ser l'avaluació per ajudar els estudiants a ser protagonistes del seu propi procés d'aprenentatge. A final de curs s'ha fet una cloenda oberta a tots els claustres per fer la síntesi dels àmbits treballats i encetar les noves propostes per al curs següent. Aquest any la VIII Jornada d'experiències innovadores a secundària ha tingut una assistència de 450 docents.

<http://www.uab.cat/web/formacio/professorat/VIII-Jornada-sobre-experiencies-innovadores-a-secundaria-1345726560173.html>

Xarxa 1

Coordinadores: Marta Simón i Begonya Oliveras.

Formada per les direccions dels 10 instituts que van iniciar la xarxa el curs 2008-2009 (Mont Perdut, La Florida, La Comarcal, Sins Cardener, Montgròs, Sils, l'Estaut, Jacint Verdaguer, Les Vinyes i Can Roca). L'objectiu de la xarxa ha estat compartir i discutir diferents instruments d'avaluació.

Xarxa 2

Coordinadores: Marta Simón i Begonya Oliveras.

Integrada pels directors d'11 instituts (La Sínia, Joan Oró, IVallès, Jaume Mimo, Francesc Ribalta, Vall de Llèmena, Cornellà, Tordera, Sant Jordi, El Puig i Lloret de Mar). L'objectiu de la xarxa ha estat compartir i discutir el concepte d'avaluació centrant la reflexió al voltant de l'orientació.

Xarxa 3

Coordinadores: Marta Simón i Begonya Oliveras.

Integrada pels directors de 12 instituts (Matadepera, Arnau Cadell, Badia, Torreroja, Pere Fontdevila, Ramon Cases, Copèrnic, Jonquieres, Barri Besós, Pau Casals, Salas i Xandri i Broggi). L'objectiu de la xarxa 3 ha estat compartir diferents projectes de centres, i discutir diferents rúbriques d'avaluació.

2.3. Seminaris ICE

S'inclouen dintre d'aquest apartat els seminaris de formació de formadors i els Seminaris per compartir i intercanviar coneixements i experiències.

Els seminaris de formació de formadors, són equips temporals de treball dinamitzats per un o dos experts que tenen l'encàrrec de formar un equip de professionals en una temàtica determinada. Durant aquest curs, ha funcionat un seminari d'aquest tipus:

Seminari de formació de formadors en projectes:

Formadora: Neus Sanmartí / Coordinadora: Begonya Oliveras.

Format per 25 professors de secundària de centres que tenen experiència en el treball per projectes. En aquesta formació s'han donat pautes per dissenyar, analitzar projectes i acompanyar els centres en la implementació. Han estat 5 sessions de formació.

Els seminaris per compartir i intercanviar coneixements i experiències, són equips de treball formats per professorat de diferents centres o etapes, que es reuneixen periòdicament per compartir i intercanviar coneixements o projectes sobre la seva pràctica professional al voltant d'una temàtica o d'un interès educatiu comú. La finalitat dels seminaris és enriquir el potencial educatiu per avançar en la millora dels projectes propis de cada centre o en la formació continua de cada docent. Durant aquest curs, han funcionat dos seminaris d'aquest tipus:

Seminari d'astronomia.

Coordinat per Carles Schnabel i Rat Parellada.

Format per professorat de secundària. L'objectiu del seminari es actualitzar i aprofundir els coneixements sobre astronomia, per donar a conèixer de manera experimental fonaments de la física i adquirir recursos per fer més atractives la física i les ciències experimentals en general. Els membres de l'equip realitzen jornades de formació tant per a mestres de primària com per a professorat de secundària. Aquest any han fet 5 jornades de formació.

3. PROJECTES D'INNOVACIÓ, ASSESSORAMENT I DIFUSIÓ SOBRE PROCESSOS D'INNOVACIÓ A LA COMUNITAT EDUCATIVA

3.1. Projecte d'Innovar per aprendre

Innovar per aprendre és un pla de l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB que dona suport a les escoles compromeses en millorar els processos d'aprenentatge amb el triple objectiu: a) de aportar el suport formatiu, l'acompanyament i la seguretat necessàries per dur a terme les innovacions que facin possible que l'alumnat aprengui més i millor des d'una perspectiva emancipadora, socioconstructivista, situada i connectada; b) Formar un equip de personal formador capacitat per implementar la generalització del pla i c) Enfortir la xarxa d'escoles que aprenen, a qui s'adreça el pla.

Pel que fa al primer objectiu, durant el curs 2016-2017, s'ha fet una activitat d'acompanyament a dos centres: l'escola Lola Anglada de Badalona (Rosa Gil i David Vilalta) i l'escola Joan Coromines de Mataró (Rosa Gil i David Vilalta).

Escola Lola Anglada

El pla Innovar per aprendre ha permès fer un acompanyament intensiu durant els cursos 2015-16 i 2016-17. Enguany s'han seguit fent les entrevistes personalitzades amb mestres tutors i també amb els especialistes que han sol·licitat de ser entrevistats per conversar sobre els seus dubtes i les seves inquietuds metodològiques i pedagògiques. El professorat ha valorat positivament aquestes intervencions. A les entrevistes, els docents hi han aportat la documentació elaborada pel seu alumnat, productes que han estat comentats i revisats des de la perspectiva socioconstructivista de l'aprenentatge. La major part d'entrevistes mantingudes han estat enregistrades en àudio. També s'han organitzat debats i converses psicopedagògiques tant a les reunions dels diferents cicles, com amb tot el Claustre o amb l'equip directiu.

Escola Joan Coromines

El tipus d'acompanyament que s'ha fet durant el curs 2016-17 ha consistit en la realització de 33 entrevistes a mestres tutors i especialistes que demanaven ser entrevistats per conversar sobre temes relacionats amb la seva aula. Els docents assistien a les entrevistes amb documentació d'aula sobre el qual volien conversar. La major part d'entrevistes estan enregistrades. També s'han fet 12 intervencions a nivell de cicles, 3 intervencions a nivell de claustre i 8 intervencions amb l'Equip Directiu.

Des del primer curs l'escola ha deixat constància en la seva web, de la participació en el pla Innovar per aprendre (<http://coromines.cat/node/74>) i s'ha compartit una carpeta al Drive, s'hi ha penjat documentació sobre els 25 projectes diferents realitzats pels mestres. A l'inici de curs, l'Equip directiu i el Claustre han iniciat una planificació estratègica prenent decisions sobre diferents qüestions: com revertir sobre el projecte educatiu de centre l'expertesa de cada membre del claustre, com planificar la formació individual dels mestres de tal forma que aquesta formació pugui revertir en la comunitat de pràctica del claustre, fer del claustre una comunitat de pràctica, fer visites intel·ligents a altres centres, generar estructures de centre

per fomentar la reflexió i la planificació col·laboratives entre els mestres, generar una estructura interna d'acompanyament als mestres, replantejant horaris i plantilla, planificar la formació de l'escola per al curs vinent, quan ja no comptin amb el suport directe de l'ICE.

A finals del curs 2016-17, tant l'Equip Directiu com el claustre de mestres de les dues escoles han manifestat el desig de continuar amb la formació.

Durant els dos cursos en què s'ha desenvolupat aquest projecte, s'han rebut demandes d'Equips Directius consistents a fer observacions de les escoles respectives i devolucions sobre aquestes observacions. En concret s'han pogut atendre les demandes i s'ha treballat amb l'Escola Riera de Sant Pere de Ribes, amb l'escola Serralavella d'Ullastrell i amb l'escola Montserrat Solà de Mataró.

A banda d'aquests acompanyaments també s'han fet observacions i relatories de l'assessorament a l'escola el Sol i la Lluna i a l'escola Sant Esteve de Castellar del Vallès.

Escola Sant Esteve i Escola El Sol i la Lluna

En aquestes dues escoles s'ha recollit diversa documentació sobre el context de l'escola, el projecte educatiu, la situació del claustre, les preocupacions de l'equip directiu, informacions diverses sobre l'assessorament (qui fa la demanda? Quines temàtiques de formació s'han dut a terme?, quina és la metodologia que s'ha seguit?, quina ha estat la durada de l'assessorament?, a quins nivells actua la formadora?). Per obtenir aquesta informació s'han fet entrevistes amb l'equip directiu i s'han observat les diverses dinàmiques generades a nivell individual, per cicles o per claustres. Tota aquesta informació està recollida en un document.

Mirades de mestres

Aquest any s'ha continuat amb l'activitat Mirades de mestres dins de la Xarxa d'escoles que aprenen del programa Innovar per aprendre. Al llarg d'aquest curs, el programa s'ha dividit en 5 blocs interrelacionats:

Trobada del 8 d'octubre: hi han participat totes les escoles que van presentar els seus vídeos el curs 15-16 i que van fer un curs sobre el llenguatge audiovisual impartit per Pere Arcas. La finalitat d'aquesta trobada és promoure un debat entre professionals del món de l'educació sobre pràctiques educatives a partir dels vídeos presentats (programa de la trobada: http://ice.uab.cat/trobada_innovar2016/index.php).

Pàgina web Innovar per aprendre. La finalitat d'aquesta pàgina és que les mestres utilitzin els vídeos que hi ha penjats per reflexionar i generar debat pedagògic al voltant de diferents temàtiques. S'ha proposat fer nova pàgina web per facilitar el debat (pàgina web actual és: <http://innovarperaprendre-ice.uab.cat/>).

Butlletins trimestrals (Comentaris dels vídeos), a partir dels vídeos de les diverses escoles i dels comentaris de persones vinculades al món de l'educació, cada trimestre es crea un butlletí. Es demana a persones vinculades al món educatiu que escriguin un comentari per tal de generar cultura professional de debat i per ampliar la mirada professional (link del butlletí: <http://blogs.uab.cat/iceinnovarperaprendre/>).

Assessorament en l'edició de vídeos (Showreel). Es tracta d'un taller que imparteix un especialista en edició audiovisual, Pere Arcas, juntament amb una persona de la unitat de formació de l'ICE (Maria Balsach). Els dos especialistes aporten la seva visió per ajudar a l'elaboració de vídeos de tres minuts. Les escoles participants, presentaran els seus vídeos a la trobada del dia 28 d'octubre de 2017.

3.2. Projecte Espurna

Projectes amb Espurn@, que neix d'una revisió de la Xarxa Espurn@, és a la vegada un projecte telemàtic, una metodologia interactiva, una xarxa de centres, una xarxa de professorat i d'alumnat, una metodologia cooperativa, un espai per compartir idees, activitats, reflexions i un lloc de trobada per a la innovació educativa. Es visibilitza en un portal que ofereix per a cada curs escolar projectes educatius multigrà, de diferents durades (mensuals, trimestrals o anuals). Els projectes són col·laboratius i en xarxa (és a dir, hi participen diferents centres a la vegada) tot potenciant l'aprenentatge cooperatiu i/o col·laboratiu.

Durant el curs 2016-2017 hi ha hagut 86 aules, 80 docents i 1750 alumnes que han participat en els projectes següent: Cadàvers primària, Cadàvers secundària, Divermath primària, Divermath secundària, English primària i English secundària.

El 20 de maig de 2017 es va organitzar la JORNADA ESPURN@, que va aplegar totes les persones que havien treballat en els projectes durant el curs i que aquest dia es coneixen personalment, compensant la virtualitat del treball telecol·laboratiu. La jornada va servir per posar en comú el valor del treball que s'està duent a terme dins les aules, reflexionar sobre els aprenentatges dels alumnes, dels docents i del claustre, així com per fer una presentació i una avaluació de les experiències.

Web del projecte <http://projectes.espurnaice.uab.cat/>

3.3. Projecte Magnet

Magnet és un programa impulsat per la Fundació Jaume Bofill en col·laboració amb el Departament d'Ensenyament, que té l'objectiu d'acompanyar els centres educatius en el desenvolupament d'un projecte en aliança amb una altra institució. Aquesta aliança ha de permetre al centre educatiu desenvolupar un projecte educatiu innovador i de qualitat, que tingui magnetisme i que es converteixi en un projecte de referència en el seu territori, tant per les famílies com per la comunitat educativa, amb la finalitat de tendir cap a un equilibri en la composició social de l'alumnat.

Les institucions que hi participen són institucions de referència i excel·lència en un camp de coneixement específic (ciència, tecnologia, art, comunicació audiovisual, etc.) que tenen un compromís educatiu amb la societat, i una gran capacitat de transferir innovació i coneixement.

Aquest curs ha finalitzat la fase de pilotatge del projecte, sota la coordinació d'un membre de l'equip de docents de l'ICE, David Vilalta. A partir de l'avaluació i dels resultats obtinguts, la Fundació Bofill n'ha proposat la continuïtat i l'ampliació al territori de Catalunya. Durant la tardor del curs 2017 es preveu la firma d'un nou conveni que implicarà la Fundació Bofill, el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i la Universitat Autònoma de Barcelona, representada a través de l'ICE.

Durant el curs 2016-2017, l'ICE ha coordinat la formació de formadors Magnet, ha liderat el disseny i l'organització de la trobada d'escoles Magnet a l'Institut Moisès Brogi de Barcelona i ha fet el seguiment dels quatre centres que acabaven el projecte Magnet.

Web del projecte: <http://www.fbofill.cat/projectes/magnet-aliances-lexit-educatiu>).

3.4. Projecte Artistes a les escoles

Aquest projecte consisteix, en primer lloc, en què un artista del municipi deixa en préstec una o diverses obres en un centre educatiu per tal d'exposar-les, i convertir les escoles i l'institut en petites galeries d'art per on passen l'alumnat, el professorat i les famílies dels escolars. L'artista participa en el projecte i visita els centres i les aules. En segon lloc, l'alumnat, analitza l'obra i el procés creatiu de l'artista relacionant-los amb la comprensió i el coneixement de l'art. Aquest projecte està liderat per la directora de l'Escola Onze de Setembre, Mila Torres (membre de l'equip ICE Amb sense Art i Escola), amb la col·laboració entre l'Ajuntament de Sant Quirze del Vallès i l'ICE de la UAB. Aquest any en aquest projecte hi han participat una escola bressol, el Picarol, cinc escoles d'educació infantil i primària del municipi (escola Onze de Setembre, escola Purificació Sales Xandri, escola Taula Rodona, escola El Turonet, escola Lola Anglada), l'institut de Sant Quirze, l'institut Sales Xandri i l'escola d'adults municipal L'Olivera. Els artistes que s'han implicat en el projecte són Maria Romaní, Carme Miquel, Lídia Larrosa, Maria Antonia, Assumpció Espada, Assutzena Cruz, Miquel V. Seuba, Jordi Calvís i Francesc Vidal. En acabar el projecte s'ha fet una exposició conjunta a la Casa Vila-Puig.

3.5. Projecte Els compositors entren a l'aula

El curs escolar 2014-2015, l'equip de treball de l'ICE "Músiques del món contemporànes i modernes", va iniciar el projecte Els compositors entren a l'aula, coordinat per la professora Assumpta Valls, que actualment encara s'està duent a terme.

Els alumnes treballen al voltant de l'audició i l'anàlisi d'una obra d'un compositor contemporani català. Els alumnes creen una composició utilitzant els elements musicals observats i li presenten al compositor, que els ve a visitar a l'aula, i aquest els fa suggeriments i els dona idees per millorar-la. Per cloure el procés, s'organitza un concert a l'Auditori de música de Barcelona on s'interpreten les obres composades pels estudiants de totes les escoles que participen en el projecte.

Els compositors que han participat enguany en el programa són: Oliver Rapoport, Carlos De Castellarnau, Pablo Carrascosa, Héctor Parra, Josep M Guix i Agustí Charles. Els centres participants en el projectes han estat: l'escola Serralavella d'Ullastrell, l'escola de Música El Carreró de Mataró, Els Encants de Barcelona, l'Alexandre Galí de Barcelona, L'Olivera de Cabriels, l'escola Ponent de Terrassa, l'escola Pereanton de Granollers, l'escola Sant Felip Neri de Barcelona, l'escola Univers de Barcelona, l'escola Castella de Barcelona i El Solell de la Palma de Cervelló.

L'any 2017, l'ICE ha signat un conveni amb l'Auditori, per col·laborar conjuntament en aquest projecte.

3.6. Programa educatiu d'Infància i Família (PEIF)

El Programa Educatiu d'Infància i Família s'ha mantingut actiu i s'ha ampliat substancialment al llarg el curs 2016-17. Actualment desplega activitats a cadascuna de les línies de treball que ha anat desenvolupant des del seu inici:

- Els equips ICE 0-3 i 0-6 i l'organització de les jornades d'innovació a l'etapa d'Educació Infantil., ressenyades a l'apartat dels equips de l'ICE.
- L'assessorament psicopedagògic als municipis en temes de polítiques d'infància.

- L'assessorament i formació en centre als equips de professionals d'EI 0-3 i 3-6.

Equips de formadors ICE: equip d'educació infantil 0- 3 i equip d'educació infantil de 0-6

Membres d'ambdós equips han participat també en el programa Impulsem: Educació i petita infància de l'Ajuntament de Barcelona i a les Jornades que es van portar a terme a l'UPF per presentar el debat que vol promoure el programa.

XIII Jornades d'Innovació a l'Educació Infantil

Aquest curs s'han celebrat les XIII Jornades d'Innovació en l'Etapa d'Educació Infantil «Quan l'acompanyament es basa en el respecte». Les jornades han mobilitzat experts, professionals i escoles. Les jornades han tingut un èxit rotund, més de 400 participants i, per tant, es van celebrar amb les places d'inscripció exhaurides. La publicació de les jornades ha estat molt laboriosa perquè ha calgut reorganitzar gran part de les presentacions escrites de ponents i relators. Actualment es troba en fase de correcció lingüística. Esperem que el proper curs la publicació ja estigui a disposició de tota la comunitat educativa.

Assessoraments psicopedagògic als municipis per a polítiques d'infància

S'ha continuat treballant en la línia de col·laborar amb els polítics, els tècnics municipals i les educadores en el disseny de respostes a necessitats educatives i assistencials de la petita infància i de les seves famílies. Les línies d'acompanyament estan centrades en:

- Coordinació de formacions per a professionals de les escoles bressol.
- Acompanyament educatiu als equips educatius d'escola bressol. Creació d'espais de coordinació i de revisió entre les professionals de les escoles bressol d'un mateix municipi.
- Creació d'espais de coordinació (xarxes) entre els diversos professionals que, en els diferents serveis, atenen els infants i les seves famílies.
- Creació d'espais de coordinació (xarxa) entre les directores de les escoles bressol d'un mateix municipi.
- Elaboració de documents producte de totes aquestes formacions. Entre ells, les memòries de les actuacions als diferents municipis, la redacció de projectes, i els relacionats amb les peticions que la Diputació de Barcelona ha formulat directament a l'ICE.

Durant el curs 2016-17 el PEIF ha desplegat accions i actuacions a 7 municipis, per tant, s'han doblat les actuacions en relació al curs anterior. Concretament, s'han iniciat actuacions que tindran continuïtat al llarg del curs 2017-18 a les poblacions següents: Terrassa, Sant Just Desvern, Cornellà, Barcelona, L'Hospitalet de Llobregat, El Bruc i Olesa de Montserrat.

Algunes d'aquestes actuacions s'ha iniciat per encàrrec directe de la Diputació, a través de la responsable en temes d'infància, la Sra. Carme Carnerero (Cornellà, L'Hospitalet de Llobregat, El Bruc i Olesa de Montserrat). L'ICE ha hagut de redactar un projecte d'actuació per a cada petició.

A continuació es detallen les actuacions a cada municipi:

- Terrassa

La demanda del Servei d'Escoles Bressol Municipals de Terrassa (encàrrec 2013-2016) tenia per objectiu anar generant xarxes de petita infància a tots els districtes del municipi. Enguany, finalment, ha culminat el projecte amb la celebració de la jornada de constitució de la *Xarxa de Xarxes de ciutat* el dia 9 de març. A la

jornada hi van participar més de 100 professionals de la ciutat. Amb aquesta celebració s'ha conclòs la tercera fase del projecte, i s'ha reprès al punt en el qual l'any anterior va quedar aturat pel canvi de govern municipal. Aquesta actuació i les reunions posteriors amb les tècniques municipals han estat el final del trajecte de consolidació de les xarxes de petita infància entre centres educatius dels districtes 1, 2, 3, 4, 5 i 6, amb la incorporació d'altres serveis (socials, salut, CDIAP, EAP, CRP, biblioteques municipals).

A més de la constitució de la Xarxa de xarxes de ciutat, el districte 5 i el districte 6 han rebut un assessorament específic cadascun; l'un ha continuat amb l'estudi de casos i l'altre sobre l'acompanyament a les famílies en el procés de coneixement dels serveis de ciutat i la xarxa. Aquestes dues formacions -que també han estat organitzades per l'ICE, les han portades a terme els formadors de l'ICE Carles Parellada i Raül Martínez, respectivament.

En aquest projecte, a més de la persona responsable del PEIF a l'ICE, hi participen: Sílvia Blanc (professora de la UAB i coordinadora del GEI) com a coordinadora general de la formació, Pere Peris (com a suport a la coordinació i a la redacció de les actes), i dos formadors dels equips d'infantil 0-3 i 0-6 de l'ICE: la Judit Cucala i en Pep Llenas. Les activitats han mobilitzat, en conjunt, uns cent cinquanta professionals de la ciutat.

L'Ajuntament de Terrassa ha sol·licitat un nou pressupost per al curs 2017-18 perquè vol que l'ICE de la UAB segueixi assessorant les tècniques municipals i els membres de la permanent de la Xarxa de Xarxes de Petita Infància de la ciutat.

- **Sant Just Desvern**

En aquest municipi també s'ha prorrogat el conveni signat amb l'Ajuntament per continuar els projectes endegats amb anterioritat. Es tracta de les actuacions:

- l'assessorament tècnic i acompanyament a la *Xarxa d'Educació Infantil* de 0 a 6 anys, a càrrec de les professores Núria Jiménez i Sílvia Blanch. En aquesta xarxa hi participen aproximadament cent professionals de diferents serveis d'atenció a la petita infància. El municipi té la intenció d'ampliar la franja d'edat d'atenció de la Xarxa a les etapes de primària i de secundària.
- l'acompanyament educatiu, dins del projecte *Aprenem Plegats*, a dos grups constituïts per famílies amb infants de dues franges d'edats. El projecte consisteix a oferir un lloc de trobada i reflexió educatiu-familiar a dos grups de pares i fills: un per a infants de 6 a 12 anys i l'altre per a adolescents de 12 a 16 anys, dinamitzats pels professionals vinculats a l'equip d'educació infantil de 0 a 6 anys Xavier Gimeno i Arnau Careta.

Enguany l'Ajuntament de Sant Just no ha pogut licitar el pressupost global sol·licitat per al curs 2016-2017 i per tant, l'ICE ha hagut de concretar els serveis prestats en pressupostos trimestrals.

- **Barcelona: Escola Bressol Municipal NIC**

A mitjans de curs s'ha elaborat un pressupost i s'ha portat a terme una formació en centre sol·licitada per la responsable de l'Escola Bressol Municipal NIC de Barcelona. L'assessorament s'ha fet per revisar el projecte educatiu del centre. Han donat resposta a aquesta formació dos formadors vinculats a l'equip ICE 0-6.

- **Cornellà**

S'ha iniciat una formació amb la tècnica municipal i les directores de les escoles bressol municipals per elaborar el projecte educatiu marc comú als 8 centres que integren la Xarxa de les escoles bressol municipals.

- **L'Hospitalet de Llobregat**

S'ha iniciat una formació amb els tècnics municipals, les directores de les 6 escoles bressol municipals i els membres dels 6 equips educatius per ajustar i personalitzar el projecte educatiu marc elaborat per la secretaria tècnica municipal als diferents centres que integren la xarxa de les escoles bressol municipals. El treball amb cada equip haurà de posar en rellevància les fortaleces i les particularitats de cadascun dels centres. La formació també comporta l'elaboració dels diferents documents i la realització d'una jornada final d'intercanvi i transferència a la comunitat.

- **El Bruc**

S'ha iniciat una formació amb la directora de l'escola bressol municipal i tots els membres de l'equip per revisar i actualitzar el projecte educatiu de l'escola i re elaborar-ne un de nou.

- **Olesa de Montserrat**

S'han iniciat els contactes perquè alguns membres dels equips 0-3 i 0-6 participin en el procés de valoració-concurs dels projectes que es presentin a la licitació per esdevenir l'escola bressol municipal d'aquesta població. El concurs es farà a inicis del curs 2017-18.

Altres intervencions formatives:

- La coordinadora del PEIF ha estat convidada a participar en una de les meses del programa *Impulsem, Educació i petita infància* de l'Ajuntament de Barcelona, concretament a la mesa en la qual s'ha iniciat el debat sobre la coordinació entre el 0-3 i el 3-6, és a dir, entre les escoles bressol i els centres d'educació infantil.
- S'ha participat, al llarg del curs 2016-17, en el seminari que organitza la titulació del Grau Infantil de la UAB per als professors de la titulació.
- També s'ha participat, com a conferenciant, a la V Jornada d'educadores de les Llars d'Infants del Departament d'Ensenyament.

3.7. Eines per al canvi

Durant el segon quadrimestre del curs 2015-16 el Consorci d'Educació de Barcelona es va posar en contacte amb els professors de la Facultat de CCEE Jordi Pàmies i Màrius Martínez així com amb David Vilalta, de l'equip docent de l'ICE per encarregar-los la formació de personal mentor per al seu programa *Eines per al Canvi*. La formació es va fer durant el mes de juliol de 2016 i va tenir una avaluació positiva. Arran d'aquesta intervenció, es va formalitzar el projecte en un conveni signat el mes de març de 2017. El programa "eines per al canvi" del Consorci d'Educació de Barcelona és un programa de formació i acompanyament als centres de Barcelona per innovació educativa fonamentat en els principis pedagògics que es recullen el document *Repensar l'educació* (UNESCO, 10151) i la recerca de la OCDE *The Nature of Learning, Using Research to Inspire Practice* (20102) que impliquin un canvi sistemàtic a tots els nivells, posant les condicions perquè les comunitats i els centres educatius esdevinguin organitzacions de pràctica reflexiva que aprenen i garantint la qualitat educativa amb equitat creant les condicions per un treball en xarxa i de proximitat al territori.

Durant el curs 2016-17, l'equip docent de l'ICE (David Vilalta, Begonya Oliveras, Marta Simon, Rosa Gil i Maria Balsach) ha desenvolupat diverses activitats relacionades amb la formació de mentors, amb l'organització de conferències i amb la conducció de sessions de treball.

3.8. Xarxes pel canvi

Xarxes pel canvi constitueix una aliança, a partir de la firma d'un conveni, entre el projecte Escola Nova 21, el Consorci d'Educació de Barcelona, L'Associació de Mestres Rosa Sensat i l'ICE de la UAB. Els objectius de treball de l'equip constituït per tirar endavant el conveni giren al voltant de l'orientació, l'acompanyament i l'impuls de projectes educatius de centre, i de la creació de xarxes que facilitin la creació d'espais de coneixement, de reflexió, de debat i d'intercanvi d'idees i de coneixements.

L'ICE de la UAB participa en les reunions de treball i adquireix el compromís de compartir projectes de dinamització de centre (com el projecte "Mirades", per exemple), així com els models de transformació d'equips per a la innovació; d'organitzar i realitzar acompanyaments a centre, assessoraments, seminaris, cursos i d'oferir, incentivar i potenciar la formació de formadors.

En aquesta sentit l'ICE ha participat en el marc de la Comissió tècnica, en el disseny de la Constitució i desenvolupament de les 2-3 trobades de les 19 xarxes de BCN d'aquest curs.

Xarxa Escola Nova 21 de Sant Cugat del Vallès

L'ICE també ha rebut l'encàrrec de part de l'Ajuntament de Sant Cugat d'organitzar i assessorar la constitució de la Xarxa pel Canvi d'EN21 a Sant Cugat.

Amb els mateixos objectius del Conveni amb el Consorci, s'ha constituït una Comissió tècnica i l'ICE ha proporcionat dos formadors (primària i secundària) que han participat i dinamitzat les dues trobades de la xarxa proposades pel curs 2016-2017.

3.9. El centre que aprèn

La darrera fase del procés de la recerca El centre que aprèn ha consistit en l'organització d'un seminari de retorn als centres que han participat a l'estudi, en el lliurament d'un resum sobre la recerca als centres participants en el projecte i en la publicació de l'estudi.

El seminari de retorn als centres es va fer el 30 de gener del 2017. La sessió de treball es va preparar i dinamitzar per part de l'equip ICE responsable de l'estudi i pel professor Marius Martínez de la UAB. Es va lliurar un document resum sobre la recerca, es van explicar les conclusions de l'estudi i es van recollir les observacions i reflexions produïdes en el debat sorgit en el mateix seminari.

Al document final també s'hi inclou el resum del contingut de les respostes a les preguntes formulades als centres. La publicació definitiva serà visible a la web de l'ICE el primer trimestre del curs 2017-18.

3.10. Projecte STEAM4U

El projecte STEAM4U és un Projecte Erasmus + que pretén promoure l'equitat en l'educació Steam (Ciència, Tecnologia, Enginyeria, Arts i Matemàtiques) mitjançant la millora de la percepció de les pròpies capacitats dels estudiants de 10 a 14 anys en aquests àmbits.

Es tracta d'un projecte coordinat pel CRECIM, en el qual l'ICE col·labora a través dels instituts de la xarxa 1, concretament INS Florida i INS SINS Cardener. A final de curs es va fer una Trobada STEAM4U, organitzada per l'ICE i el CRECIM, en la qual participaren docents de la xarxa:

<http://www.uab.cat/web/formacio/professorat/VIII-Jornada-sobre-experiencies-innovadores-a-secundaria-STEAM4U-1345727263549.html>

3.11. Projecte SCAP

El Model competencial orientador SCAP (Significativitat, Comunicació, Acció i Projecció dels aprenentatges de l'alumne), és un programa d'orientació educativa iniciat el curs 2011-2012 pel Servei d'Orientació de la Direcció general de secundària obligatòria i Batxillerat del Departament d'Ensenyament. El model competencial orientador és una eina que permet als centres i als seus equips aprofundir en el desenvolupament professional i pedagògic de l'escola i de centre en les dimensions matèria, tutoria i cultura d'equip. La implementació del model competencial orientador es desenvolupa en els centres al llarg de diversos cursos.

Durant el curs 2016-2017, el Servei d'Orientació de la Direcció General d'educació Secundària obligatòria i Batxillerat a demanat a l'ICE la coordinació conjunta del projecte. Aquesta coordinació ha consistit en trobades mensuals amb l'equip SCAP del Departament, l'ICE i els equips directius dels centres que estaven impulsant el projecte en els seus centres, per tal d'intercanviar experiències i discutir sobre el model.

4. ORIENTACIÓ I ASSESSORAMENT A L'ESTUDIANT EN TRANSICIÓ SECUNDÀRIA-UNIVERSITAT: PROGRAMA ARGÓ

El Programa Argó, que aquest curs ha desenvolupat la seva catorzena edició, ha constituït una iniciativa pionera impulsada per la Universitat Autònoma de Barcelona i gestionada des de l'Institut de Ciències de l'Educació per reforçar els vincles i establir ponts entre les comunitats educatives de l'educació secundària obligatòria i postobligatòria i la universitària, implicant el professorat d'educació secundària i d'universitat en un treball col·laboratiu, i compromentent els estudiants i les seves famílies.

Promou també, d'una manera natural, la transferència necessària de coneixement i metodologies entre les dues etapes educatives. El coneixement i la cooperació entre els equips docents universitaris i no universitaris, no només facilita la transició de l'alumnat d'educació secundària cap a la universitat, sinó que és un important instrument de millora de la qualitat docent en les diferents etapes educatives, ja que permet acostar i intercanviar coneixements, recerques i experiències docents; permet reflexionar sobre la pròpia pràctica i generar un coneixement pedagògic que reverteix en una docència que s'adequa millor als estàndards de qualitat exigibles a cada etapa educativa i que facilita l'atenció a les necessitats dels estudiants.

Aquesta voluntat es concreta en el doble objectiu d'assessorar i orientar l'alumnat al llarg del Batxillerat o els Cicles Formatius i l'inici dels estudis universitaris; i d'establir ponts entre el professorat d'educació secundària i d'universitat, a través de l'actualització de coneixements, de l'intercanvi d'experiències i del treball cooperatiu. Pel que fa al primer objectiu, el programa desplega una sèrie d'activitats d'assessorament als estudiants en l'elaboració del seu treball de recerca i amb l'orientació cap a la presa de decisions relacionades amb el seu futur acadèmic i personal. Per als joves estudiants, el final de la secundària postobligatòria és una etapa complexa, ja que han de prendre decisions sobre el seu futur, sovint enfrontats al desconeixement de les pròpies motivacions i capacitats. Així, doncs, necessiten la informació, l'orientació i el suport necessaris per ajudar-los a prendre decisions adequades. Igualment, quan arriben a la universitat necessiten un bon acolliment i un tracte facilitador per part de la institució universitària.

Quant al segon objectiu, el programa Argó ofereix al professorat d'educació secundària la possibilitat d'actualitzar els seus coneixements i de conèixer centres d'estudis, projectes i recerques que es fan a la UAB. Igualment, promou i proposa contextos per a l'intercanvi de metodologies i estratègies d'aula entre els professors i professores de les dues etapes. Un dels pilars del Programa Argó és el suport i l'ajut que rep de departaments, centres de recerca, professorat, personal tècnic i estudiants universitaris (<http://www.uab.cat/argo/>)

4.1. Programa Argó per a l'alumnat

Orientació i assessorament als treballs de recerca de l'alumnat

El professorat de la UAB, a través del Programa Argó, fa propostes de temes i assessorament per fer el treball de recerca. Hi ha tres modalitats de suport per a la realització de treballs de recerca de batxillerat:

- Assessorament en temes proposats per professorat de la UAB. Els temes proposats el curs 2016-17, que abasten un ampli ventall d'àrees de coneixement, es poden consultar en el següent enllaç: <http://www.uab.cat/web/programa-argo/programa-argo-estudiants/estudiants/com-funcionen-la-inscripcio-i-assignacio-dels-assessoraments-a-treballs-de-recerca-1345718647390.html>

En aquesta edició del programa Argó han fet el treball de recerca 221 estudiants, escollits entre els 429 que ho van sol·licitar.

- Assessorament en temes proposats pels estudiants. En aquest cas, els estudiants poden proposar el tema i sol·licitar un ajut puntual. Els responsables Argó intenten cercar especialistes de la UAB que els puguin orientar.
- Assessorament per a treballs de recerca vinculats a estades en empreses i a estades Argó. Aquesta tercera modalitat, dóna l'oportunitat d'iniciar el treball de recerca durant l'estada Argó amb un tema relacionat amb la recerca i el treball que es du a terme en el departament o la institució on han estat els estudiants. El professorat que els acull també proporciona el tema per fer el treball, l'enfocament, les fonts d'informació, la metodologia, recursos per desenvolupar-lo i assessorament fins al moment de presentar-lo. El curs 2016-2017 han fet les estades 174 estudiants de primer de batxillerat, escollits entre els més de 251 que ho van sol·licitar. Han estat en 25 Centres de recerca amb 105 professors.

Tal com s'ha fet des de l'inici del programa, aquest curs s'ha convocat el 14è Premi Argó per a treballs de recerca de batxillerat i crèdit de síntesi de CFGS, amb la finalitat de reconèixer l'esforç dels estudiants i incrementar els vincles amb l'ensenyament secundari. Enguany, s'han mantingut les set categories de treballs de recerca de batxillerat i una de CFGS. Així les categories per al curs 2016-2017, a les quals podien

optar els estudiants de batxillerat, són: 1) treballs fets en el marc dels assessoraments del Programa Argó i 2) treballs de recerca que no han tingut suport del Programa Argó, i dins d'aquesta categoria, hi ha els àmbits següents: àmbit de les ciències, àmbit de les biociències i les ciències de la salut, àmbit de la tecnologia, àmbit de les humanitats, àmbit de les ciències socials i àmbit de les arts.

Els treballs presentats a les diferents categories i àmbits són: 81 en el marc del Programa Argó; 57 en l'àmbit de les ciències; 74 en l'àmbit de les biociències i les ciències de la salut; 42 en l'àmbit de la tecnologia; 34 en l'àmbit de les humanitats; 44 en l'àmbit de les ciències socials, i 26 en l'àmbit de les arts. Pel que fa als cicles formatius de grau superior s'han presentat 22 treballs.

El jurat ha estat configurat per 67 professors de la UAB i d'ensenyament secundari i els 449 treballs presentats per 552 estudiants de batxillerat corresponen a 287 centres educatius de 137 municipis de Catalunya i les illes Balears.

L'acte de lliurament de premis de batxillerat va ser el dia 20 de juny i el de CFGS va ser el dia 19 de octubre. A l'enllaç es troben les actes del jurat i el reportatge fotogràfic i videogràfic:

<http://documentsice.uab.cat/imatges/lliuramentbatxillerat2017.zip>

Activitats d'orientació i d'actualització científica per a l'alumnat

Aquestes activitats d'estiu tenen l'objectiu de millorar l'orientació acadèmica i l'acompanyament en la transició a l'educació superior, i per això s'adrecen a les etapes d'educació secundària i post obligatòria. El Programa Argo ha preparat un paquet de cursos dissenyats amb la voluntat de facilitar el coneixement del món universitari i millorar l'orientació acadèmica de l'alumnat de 4t d'ESO, Batxillerat i Cicles Formatius. Aquests cursos d'estiu han de ser l'instrument clau en la prevenció de l'abandonament escolar prematur que afecta una quarta part dels nostres joves d'entre 16 i 24 anys. Cada curs ha ofert una mitjana de 25 places.

Enguany s'han ofert 16 cursos d'àmbits molt diversos (dret, biociències, matemàtiques, psicologia, entre d'altres) en els que han participat les facultats, departaments i instituts de recerca de la UAB (Facultat de Dret, Departament de Matemàtiques, Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, Escola d'Enginyeria, Institut de Neurociències, entre d'altres). En el següent enllaç hi ha la relació de tots els cursos programats i oferts:

<http://www.uab.cat/web/estudiar/cursos-d-estiu-uab/alumnes-de-secundaria-1345700278694.html>

Programa d'orientació Educativa. Transició Batxillerat - UAB

El curs 2014-15, el Programa Argó i la Unitat d'Assessorament Psicopedagògic de la UAB van iniciar aquest projecte d'orientació amb la voluntat de fer un primer acostament a l'alumnat en un moment d'elecció vocacional i de transició entre dues etapes educatives (batxillerat i universitat). Durant el primer any, el Projecte estava concebut com una primera exploració. En el segon any es va recollir el màxim d'informació possible per part de tots els agents implicats en els processos d'orientació educativa per tal de detectar possibles necessitats o mancances que condueixen a millorar l'acarament de la transició secundària-universitat. En aquest tercer any, s'han volgut centrar els esforços en el treball específic i paral·lel amb els dos principals col·lectius: professorat tutor de batxillerat i estudiantat, tant de secundària com d'universitat.

És per això que, enguany, s'ha cregut oportú estructurar les accions en un disseny que permeti aglutinar-les totes dins el Projecte de transició de Batxillerat a la UAB amb l'objectiu d'implantar-lo, en un primer moment, a la comarca del Vallès Occidental (prova pilot) i expandir-lo a la zona metropolitana de Barcelona, després d'avaluar els resultats i l'impacte entre l'estudiantat. En funció de la població a la qual es dirigien les accions, s'han desenvolupat dues línies d'actuació:

D'una banda, s'ha posat en marxa el Moodle "Orientació educativa. Transició Batxillerat-UAB" adreçat als estudiants de 1r i 2n de batxillerat dels instituts participants en el projecte d'Orientació Educativa (Ins. Blanxart, Ins. Ferran Casablanca, Ins. Joan Oliver, Ins. Leonardo Da Vinci, Ins. Matadepera, Ins. Montserrat Roig, Ins. Pau Vila, Ins. Torre del Palau, Ins. Vallès i Ins. Viladecavalls). L'objectiu d'aquesta plataforma és oferir un espai de diàleg, un fòrum, entre estudiants de batxillerat i estudiants d'universitat per enriquir la seva orientació educativa.

En aquesta fase inicial, s'ha optat per explicar la proposta a la xarxa d'estudiants usuaris de la UAP. Majoritàriament, les persones tutores són estudiants amb beca-salari, però també estudiants que reben atenció individualitzada. Com que la participació al moodle ha estat voluntària, en aquesta primera edició no hi ha hagut representants de tots els graus de la UAB. Hi han participat al voltant de 40 estudiants de la UAB.

De l'altra, A diferència de cursos anteriors, enguany s'ha cregut convenient centrar el treball amb el professorat tutor de batxillerat, ja que les particularitats de l'etapa i el pes específic de l'orientació feia necessari respondre a necessitats concretes del professorat de secundària que no eren compartides amb el professorat universitari. S'han organitzat tres trobades amb un grup de professorat més o menys estable que té responsabilitats en l'orientació i/o tutoria en el seu centre. El treball dut a terme per aquest grup de docents s'ha concretat en accions de diagnòstic (enquesta de necessitats a l'alumnat de batxillerat) i en la posada en marxa del fòrum (moodle) entre estudiants de batxillerat i de 1r curs del grau.

4.2. Programa Argó per al professorat

Equips Argó de professorat de secundària i de la UAB

Des de l'inici del programa Argó fins a l'actualitat, s'han anat constituint equips de treball mixtos amb professorat de centres de secundària i de diversos departaments de la UAB. El treball d'aquests equips se centra en la millora de la coordinació entre les dues etapes i en l'organització d'activitats per a l'alumnat i cursos, conferències i jornades de formació per a professorat de secundària en relació amb l'actualització de coneixements. Actualment estan en actiu els equips de Geografia, Economia, Llengua i Cultura Clàssiques i Matemàtiques, i s'han iniciat contactes per poder activar aviat equips de Física, Nanotecnologia, Filologia i Filosofia. Trobareu el detall dels grups a la web del programa.

Activitats d'actualització de coneixements per a professorat de secundària

Al llarg del curs 2016-2017 s'han dut a terme cursos i jornades de diferents àmbits i en col·laboració amb les facultats i els centres de recerca. Aquestes activitats tenen molt bona acollida i s'han anat consolidant des de l'inici del programa. Actualment, arriben a aplegar més d'un miler de professors i professores d'ensenyament secundari. Detallem, a tall d'exemple, algunes d'aquestes activitats: jornades d'Actualització Científica (aquest any relacionades amb les matemàtiques), jornades sobre Gramàtica, Filosofia, Història, Neurociència, Economia, Geografia, Geologia Ciències Ambientals, Llengua i Cultura Clàssiques; curs d'Astronomia Aplicada, de Llatí Parlat.

5. ORIENTACIÓ I ASSESSORAMENT A L'ALUMNAT UNIVERSITARI: UNITAT D'ASSESSORAMENT PSICOPEDAGÒGIC (UAP)

La UAP és un servei que dona suport continuat al procés d'aprenentatge de l'alumnat de la UAB, tant des de l'òptica de la prevenció (cursos, activitats, sessions de treball, tutoria entre iguals, etc.) com de la intervenció (atenció psicopedagògica i seguiment individualitzat en els àmbits educatius i socials). Es treballa en diferents línies d'acció i s'ofereix un seguit d'activitats que proporcionen als usuaris eines per al procés d'aprenentatge integral.

Podeu consultar la memòria completa del curs 2016-17 en l'enllaç següent: <http://www.uab.cat/web/innovacio/unitat-d-assessorament-psicopedagogic-uap-/memories-1345734848180.html>

Altres programes de l'ICE de la UAB:

Programa de formació de la gent gran

Els cursos de formació per a les persones grans són un programa d'activitats d'extensió universitària organitzat per l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona i adreçat als socis de l'Associació de les Aules d'Extensió Universitària per al Temps Lliure. Els cursos es porten a terme a Barcelona, als locals de la Casa Convalescència de l'Hospital de Sant Pau, des de l'any 1996. Aquest programa permet reforçar els nexes entre la universitat i la societat, perquè arriba a sectors socials que potser estan allunyats de la universitat.

Des de l'inici, l'objectiu del programa ha estat potenciar una formació dirigida a la gent gran, amb l'ajut d'especialistes, orientada a l'estudi de temes d'interès comú, i també posar a disposició d'aquestes persones un espai de trobada, comunicació, reflexió i debat sobre aspectes diversos de la història, l'economia, la política, l'art, la música i la ciència.

Les activitats es desenvolupen entre els mesos d'octubre i maig. Per al curs 2016-2017 s'han programat 39 cursos de temàtica variada i un total de 949,5 hores de formació, distribuïdes en onze grups, a càrrec de 33 docents universitaris. Aquest curs el nombre de matrícules ha estat de 920 persones.

Els cursos s'organitzen en torns de dilluns i dimecres o de dimarts i dijous, i els divendres en modalitat intensiva, en horari de matí o tarda en funció dels grups. Cada curs comprèn entre cinc i onze sessions d'una hora i mitja cadascuna. Així, cada grup d'alumnes té l'oportunitat de reflexionar i aprofundir sobre vuit temes per curs, la qual cosa comporta poder tenir cada any acadèmic diverses perspectives de la cultura, que es van succeint i alternant any rere any.

6. COORDINACIÓ I COL·LABORACIÓ AMB EL DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT I ALTRES INSTITUCIONS

6.1. Plans de formació de zona

La vinculació de l'equip docent de l'ICE amb els centres de recursos pedagògics (CRP) i els seus plans de formació de zona ha estat sempre una de les tasques importants d'aquesta institució. La relació i el tipus d'intervenció depèn de les dinàmiques que el mateix CRP i les comissions dels PFZ marquen a cada una de les zones, però acostumen a concretar-se en la preparació de les reunions plenàries de la comissió, la valoració de les demandes de formació que arriben als CRP, l'aportació de formadors, la participació en l'organització de jornades, conferències, etc.

L'ICE participa als PFZ de les zones corresponents als centres de recursos (CRP) de: Badalona, Badia/Barberà, Bages (Manresa), Berguedà (Berga), Castellar de Vallès, Cerdanyola del Vallès, Gràcia, Horta-Guinardó, l'Hospitalet de Llobregat, les Corts, Maresme I: Mataró, Maresme II: Pineda de Mar, Maresme III: el Masnou, Montcada, Rubí, Sabadell, Sant Adrià del Besòs, Sant Cugat del Vallès, Santa Coloma de Gramenet, Sarrià - Sant Gervasi i Terrassa.

6.2. XIEP (Xarxa d'Innovació Educativa de Primària)

La inspecció i els Serveis Territorials del Vallès Occidental han demanat la col·laboració de l'ICE de la UAB per constituir una Xarxa d'Innovació educativa on es puguin acollir les escoles del Vallès que ja han fet camí en l'enfocament globalitzat de l'aprenentatge. S'han fet cinc reunions i a començaments del curs 2017-18 s'ha fet la presentació de la xarxa als centres. El paper de l'ICE ha estat, de moment, col·laborar en els objectius de la xarxa.

6.3. Immersió pedagògica a Finlàndia

Maria Balsach i Begoña Oliveras, de l'equip docent de l'ICE, han viatjat a Finlàndia amb la institució Escalae per tal de visitar i conèixer com s'organitza la formació permanent en aquest país i establir contactes. Durant l'estada han visitat escoles d'educació primària i secundària i dues universitats on hi ha graus de formació de mestres. A més de les visites, han rebut xerrades sobre la recerca educativa fina i han fet trobades amb alguns mestres i directors de centres per tal de veure com treballen la formació permanent. S'ha fet un retorn a l'equip ICE.

6.4. Grup de treball de modalitats formatives Departament d'ensenyament

A demanda del departament d'Ensenyament, l'ICE de la UAB ha participat en el treball dut a terme per aquest grup la finalitat del qual ha estat discutir sobre les particularitats i l'adequació de la formació no presencial, dels grups de treball, de la mentoria i de les visites als centres.

7. PUBLICACIONS

Les publicacions que han resultat del treball dut a terme pels equips de l'ICE durant el curs 2016-17 i de l'organització de Jornades tenen un format digital i es visibilitzaran a la pàgina web durant el primer trimestre del curs 2017-18. Es preveu la publicació dels treballs següents:

Llibre actes VI Jornades estatals: El sentit de conviure aprenent.

Equip ICE la cultura matemàtica de les persones.

Coordinació de l'edició: Marcela Sandra Costanzi, Xavier Àvila Morera, Albert Rigol Muxart i David Vilalta Murillo.

Edicions en català i en castellà

Actes del 10è Congrés Internacional d'Activitats Físiques i Cooperatives

Ponències marc, comunicacions i tallers.

Diversos autors.

Edició en castellà

La formació com a eina de transformació del centre

Seminari sobre la transferència de la formació en el centre (2007-2014).

Seminari ICE sobre transferència.

Coordinació de l'edició: Maria Masip i Carmina Pinya.

Edició en català.

Xarxes socials als centres? Experiències a les aules

Equip ICE Xarxes Socials.

Coordinació de l'edició: Carmina Pinya.

Edició en català.

L'educació infantil avui: reptes i propostes

Coordinadors de l'edició: Luisa Martín i David Vilalta.

Edicions en català i en castellà.

8. PERSONES QUE FORMEN PART DE L'ICE

Direcció:

Anna Cros Alavedra

Equip acadèmic:

María Balsach Solé

María Dalmases Arnella

M. Rosa Gil Juan

Begoña Oliveras Prat

Marta Simon Esteve

David Vilalta Murillo

Cap d'Administració:

Núria Balbuena Galbarro

Personal d'administració i serveis:

M. Carmen Alcubierre Gómez (Administrativa)

Rosa Borrero Bolaño (Auxiliar administrativa interina)

Carolina Cerulla Torrente (Tècnica de suport a la recerca)
Montserrat Garcia Valero (Gestora Econòmica)
Gema Marín Madrazo (Administrativa)
Isabel Mercader Botella (Gestora Integrada Acadèmica i de Projectes)
M. Angeles Miguel Parada (Administrativa)
Montserrat Pagés Gabarra (Secretària de Direcció)
Lluís Perarnau Reyes (Administratiu)
Paco Rubio Membrive (Administratiu)
Manuel Rodriguez Abad (Gestor d'Espais)
Juan de Dios Valera López (Auxiliar administratiu)
Dolors Vior Ortiz (Administrativa)

Gabriel Chancel Valente (Unitat d'Assessorament Psicopedagògic)
Roser Pericón Ramón (Unitat d'Assessorament Psicopedagògic)

Estudiants en pràctiques:

Sara Castillo Castro (Unitat d'Assessorament Psicopedagògic)
Georgina Codina Bayó (Programa Argó)
Lia Feliu Grau (Programa Argó)
Isabel Juncadella Hortiguera (International Summer Term)
Mercè Mondelo Villalba (Programa Argó)
Francina Planas Piedra (Unitat d'Assessorament Psicopedagògic)

Professorat col·laborador:

Conxita Marquez Bargalló (Coordinadora Enseñanza de las Ciencias)